

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Rıdvan Tuğan

Mersin Milletvekili

Tarımsal üretimde yüksek miktarda pestisit kullanımı hem çevreyi hem de insan sağlığını ciddi bir biçimde etkilemektedir. İnsanlar, sebze ve meyve tüketerek kaçınılmaz olarak pestisitlere maruz kalmaktadır. Yapılan araştırmalara göre pestisitlerin yaygın kullanımı, solunum ve üreme yollarında çeşitli bozukluklara yol açtığı kadar kanser dahil olmak üzere Parkinson, Alzheimer gibi pek çok hastalığa neden olmaktadır.

Greenpeace Akdeniz, 2019 yılı Ağustos, Ekim ve Kasım aylarında Türkiye'de faaliyet gösteren beş büyük market ve bir semt pazarında Türkiye mutfağında en çok tüketilen domates, yeşil biber ve salatalık örneklerinde pestisit analizleri yapmıştır. Yapılan analizlere göre 620 farklı çeşit pestisit kalıntısı araştırılmıştır. Toplam 90 gıda ürününden 14'ünün (%15,6) yasal mevzuata aykırı pestisit kalıntısı içerdiği tespit edilmiştir. Araştırmanın bir diğer sonucuna göre mevsiminde üretilen gıdalarda daha az pestisit çıktığı, üretim koşulları ürünlerin mevsim dışında üretilmesiyle pestisit kalıntısı sayısının arttığı tespit edilmiştir. Market ve semt pazarından alınan örnekler karşılaştırıldığında marketlerden alınan pestisit kalıntılarının sayısal olarak daha fazla olduğuna rastlanmıştır.

Türkiye'de pestisit kullanımının yaygın olması rastlantısal olmaktan çok neoliberal politikalara bağlı olarak büyük gıda şirketlerinin ve büyük ilaç şirketlerinin daha fazla kâr elde etmek amacıyla tarımı tekellerine alma gayesinden kaynaklanmaktadır. Büyük süper marketlerin tarımsal üretim biçimiyle ilişkisinin nasıl olduğunu açığa çıkarmadan pestisit kullanımıyla mücadele etmenin olanakları sınırlı kalmaktadır. Başka bir ifadeyle gıda üretme yöntemlerini büyük gıda tekellerinin kontrolünden çıkartarak insan sağlığı ve doğayı koruyan biçimde değiştirmedikçe pestisit kullanımının geleceğimizi tehdit etmesinin çözüm yollarını geliştiremeyiz.

Pestisitler sadece insan sağlığına değil aynı zamanda çevresel pek çok soruna da neden olmaktadır. Herbisitler, böcek öldürücüler, fungusitler, rodentisitler vb. çeşitli pestisitlerin tarımsal alanda yoğun kullanımının sonucu olarak böcekler yok olmakta, toprakta kimyasal kalıntılar oluşmaktadır. Bu durum ekolojik dengenin bozulmasına neden olmaktadır. Buna rağmen pestisitlerle mücadele konusunda kapsamlı bir çalışmanın ve çabanın olmadığı görülmektedir.

Pestisitlerin yaygın kullanımı sonucunda dünyadaki böcek türlerinin %40'ından fazlası azalmakta ve üçte birinin tehdit altında olduğu belirtilmektedir. İngiltere'deki Sussex Üniversitesi'nden Prof. Dave Goulson'a göre böcekler dünyadaki tüm yaşamın yaklaşık üçte

ikisini oluşturmakta ve sayıları son yıllarda ciddi oranda düşmektedir. Böcekler ekolojinin ayrılmaz bir parçası olup hem tozlayıcılar hem de diğeryaban hayatı için besin kaynağını sağlamaktadır. Dolayısıyla tarımsal üretimde pestisit kullanımı, doğadaki yaşam biçimlerinin çoğunu elverişsiz hale getirmekle kalmayıp aynı zamanda doğa içi dengenin bozulmasına da neden olmaktadır. Pestisitlerin insan sağlığı ve çevre açısından zararlarının yaşamı tehdit edecek kadar riskli olduğu bilinmesine rağmen Tarım ve Orman Bakanlığı'nın tarımda pestisit kullanımıyla mücadele konusunda yeterince çaba göstermesi hem insan sağlığı hem de ekoloji açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığının Türkiye'deki tarımsal üretimde pestisit kullanımıyla mücadele etmek gibi temel bir derdi var mıdır? Eğer var ise bu mücadele yöntemleri nelerdir?
- 2) Pestisitlerin insan sağlığını ve ekolojik dengeyi bozan kimyasal bir madde olduğu bilinmesine rağmen yasal mevzuata aykırı bir biçimde tarımsal üretimde yaygın olarak kullanılmasının gerekçeleri nelerdir?
- 3) Tarım ve Orman Bakanlığının gıda ürünlerinde pestisit kalıntısının olup olmadığına yönelik herhangi bir araştırması var mıdır? Eğer var ise bu araştırmanın sonuçları nelerdir? Yok ise hayati önemde olan pestisitlerle ilgili neden bir araştırma yapılmamaktadır?
- 4) Greenpeace Akdeniz'in yaptığı pestisit kalıntılarına yönelik analizden hareketle gündelik hayatımızda önemli tehdit oluşturan pestisitlerin süper marketteki gıda ürünlerinde tespit edilmesine yönelik bakanlığınızın herhangi bir yaptırımı olacak mıdır?
- 5) Marketlerden alınan sebze ve meyve üzerindeki pestisit örnekleri semt pazarıyla kıyaslandığında neden daha fazla çıkmaktadır? Bu konuda bakanlığınızın bir araştırması ve süpermarketlerle ilgili bir yaptırımı var mıdır?
- 6) Yasal mevzuata aykırı pestisit kullanımının tespit edilmesine dair bakanlığınız tarafından herhangi bir denetim yapılmakta mıdır? Eğer yapılmaktaysa elde edilen sonuçları kamuoyu ile paylaşmayı düşünmekte misiniz?
- 7) Tarım ve Orman Bakanlığının önümüzdeki dönemde pestisit kullanımının tarımsal üretimden çıkartılmasına yönelik belirlediğı bir plan ve program var mıdır? Var ise nelerdir?